№. 84. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 9 April

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Brussel. — In de zitting der belgische afgevaardigden van gisteren is van wege de centrale sectie rapport uitgebragt op het voorstel van den heer *Hody de Blanckaer* betrekkelijk de afschaffing van de doodstraf. Dezelve stemt van meening dat men dit onderstel, afgescheiden van het ontwerp betrekkelijk hetzelfde onderwerp van de zijde der regering voorgedragen, in nadere overweging behoorde te nemen, en het daarom vooraf aan de provinciale heeren en regtbanken te zenden, met voorlegging der vraag, of de doodstraf gehandhaafd behoorde te worden afgeschaft, of slechts voor welke gevallen, en op welke straffen men die zou doen vervangen. De Minister verenigde zich met het gevoelen van gemelde afdeeling. Intusschen was het ontwerp betrekkelijk den ijzeren spoorweg, volgens welk de exploitatie van gemelden weg als eene proef voorloopig tot den eersten July van het volgend jaar door het gouvernement zal geschieden. Schoon verscheiden leden zich tegen het dontwerp, dat het bewind ten deze voor zich wilde behouden, uitlieten, zich verklaarde het ontwerp met 48 tegen 11 stemmen deden. In deze zitting werd door den postminister, *Ernain* ook nog het ontwerp betrekkelijk de bevordering der officieren aan de kamer aangeboden.

— De belgische schaat houdt zich thans bezig met het onderzoek van de wet op de gemeente-besturen.

— In den loop der vorige maand zijn in de haven van Oostende 77 schepen metende 5,545 ton binnengekomen, en 75, metende 7704 ton uitgevaren; onder de eerste waren 14 belgische en 29 engelsche, onder de laatste 30 belgische en 20 engelsche.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (*7 April*) waren genoteerd: Belg. 102; Sc. perpet. 49 ¾, ½; 3 pCt. 29½; Certes 49¼, 49; Uitgest. 23⅝, 22⅞; Napo 91; Bras. 86¾, ⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den April.

De kamer van afgevaardigden heeft zich gisteren met het door de Pairs gewijzigd ontwerp van wet vereenigd, aangaande de Executeringen van St. Cyr, die in dit en het volgend jaar bekwaam zijn om effectief te worden, doch niet dadelijk in activiteit kunnen worden geplaatst, den ministerieelen triomphe verleend.

Voor eenige dagen ward bij audientie ter gehoor toegelaten een commissie van den Algiersche volksstam, wier zending voornamelijk ten doel had, om bij het gouvernement op eene finale beslissing aan te dringen omtrent de kwestie of men de gevoerde volkplanting voortdurend zal hijzen besitten. Men wil dat zij een vrij geruststellend antwoord hebben bekomen.

— Volgens bijzondere brieven uit Petersburg zou de maarschalk *Maison* eerstdaags alhier moeten verwacht worden, doch zeer stellig hebben besloten het ministerie van oorlog niet aan te nemen.

— De graaf *d'Appony* heeft gisteren den koning zijne geloofsbrieven, als buitengewoon gezant van Z. M. keizer *Ferdinand I*, overhandigd.

— Men schrijft van de Spaansche grenzen, dat zekere *Targarona* van het Fransch grondgebied over de oostelijke Pyreneën met eene bende in Spanje is doorgedrongen, en zich bij de insurgenten zoude voegen. Overigens is er niets belangrijks voorgevallen, doch schijnt de generaal *Mina* werkelijk aan den opstand door eenen verdelgingsoorlog een einde te willen maken. Voor eenige dagen nog werden tachtig gevangenen, meest alle gekwetst, benevens eenige landlieden, op zijn bevel gefusilleerd.

(Heden, uitbreide van den zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten April.

De elfde verjaardag van H. K. H. Prinses *Wilhelmina*, Dochter van Z. K. H. den Prins *van Oranje*, wordt heden alhier met het uitsteken van vlaggen en het houden eener groote parade van het garnizoen, op de gebruikelijke wijze, gevierd.

— Naar men verneemt, zal de Koninklijke Familie, na Paschen, zich weder naar Amsterdam begeven.

— Bij Koninklijk besluit van den 1sten dezer, is de heer *J. van Herwerden*, Nederlandsch onderdaan, toegelaten en erkend als vice-consul van Pruissen aan den Helder.

— Gisteren hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal onderzocht het ontwerp van adres aan den Koning, door den heer *van Dam van Isselt* voorgesteld. — Binnen een paar dagen verwacht men het verslag der centrale afdeeling, betrekkelijk de ontwerpen tot wijziging der zoute tarieven en het verbod van Kruidenhandel, waarin, ten gevolge van de overeenkomst daarover gemaakte bedenkingen, eenige veranderingen zijn gebragt. In den loop der volgende week zullen dan de beraadslagingen over de financiele onderwerpen van wetten, waarmede thans de Kamer zich uitsluitend zal bezighouden, een aanvang nemen.

— Uit de bijlagen tot het ontwerp tot dekking van het te kort in 's Rijks schatkist, gedurende de jaren 1830, 1831, 1832, 1833 en 1834, blijkt, dat de raming te hoog was, dat, bij het dekken van dit te kort, er voor het vervolg geene buitengewone maatregelen meer zullen worden vereischt, dan door de uitkeering van 's Rijks middelen volstrekt gevorderd worden, indien men den gevolgden loop der betalingen wil verklaren; dat zonder daaronder ook te begrijpen het te kort voor het dienstjaar 1834, de maatregel tot extraordinaire fondsen beschouwende, dat dezelve alsdan te zijn zoude onder de partiele maatregelen zijn worden geranschikt, die vroeger afkeuring hebben gevonden; dat zonder die aanvulling men geene belemmering en daaron volgenden stilstand bij de schatkist zou kunnen verhoeden, waaryan de nadeelige gevolgen wel niet behoeven geschetst te worden, dat meer het twijfelt of de thans verlangde buitengewone middelen wel bevorderd kan worden gemist, indien men dezelve in vereeniging met de leeningen, welke in de laatste veertig jaren gesloten zijn, daar toch de schuldbrieven voor het minst à pari zullen worden geplaatst; dat het intusschen tot de meest ernstige zorgen van de Regering behoort, om eene inkrimping van de vijf procents uitstaande schuld te doen aanvangen, en aan de voorschriften omtrent het redden derzelve gevolg te doen nemen; dat daaronder niets verzuimd zal worden wat eenigzins met den gedrukten toestand van het land is overeen te brengen, zullende in het tusschenloop tot de volgende aanbieding van de begrootings-wetten de overwegingen deswege tot rijpheid kunnen komen, en de stukke tot de eerst aanstaande gewone zitting bepaaldelijk bij de Vergaderingen zullen worden gebragt; dat men zich verzekerd houdt, dat door de nieuwen rente-last die, ten gevolge van de vermeerderde schuld, door de schatkist zal moeten worden gedragen, de evenredigheid tusschen de baten en de begrooting over dat jaar, voorloopig ontworpen, niet verbroken zal worden; dat er alzoo geene meerdere lasten aan de Natie zullen moeten worden opgelegd, en dat intusschen op den weg van bezuiniging gestadige voortgang zal gemaakt worden, ten einde ook daardoor de evenredigheid tusschen baten en lasten te bevestigen, en te dien einde ook ontworpen tot eene regeling van het onderwerp der pensioenen worde in gereedheid gebragt, waarvan de vruchten reeds op de begrooting over 1835 worden ingevoegt, daar het bedrag der pensioenen dadelijk aanmerkelijk is verminderd. Het blijkt voorts uit een bij deze antwoorden gevoegden staat, dat de directe belastingen over den jare 1834 op ƒ 14,726,177 voor zoo verre de hoofdsom aangaat, en op ƒ 2,092,16[illegible] voor zoo veel de opcenten betreft, geraamd waren, en aan die raming ten volle hebben beantwoord, behalve dat het personeel en de patenten, eene som van ƒ 392,500 aan kwade posten zullen opleveren; dat de in- en uitgaande regten, geraamd op ƒ 2,700,000, die raming met ƒ 960,148 hebben te boven gegaan; dat de accijnsen, geraamd op ƒ 17,807,500, slechts hebben opgeleverd ƒ 15,267,634, en alzoo minder ƒ 2,539,866; hebbende de suiker, het buitenlandsch gedistilleerd, de bieren en azijnen, het gesla[illegible], de zeep, het gemaal, de turf, de steenkolen, *minder*; en de wijn, het zout en het binnenlandsch gedistilleerd *meerder* dan de raming; dat de regtten, de registratie-regten, enz., op ƒ 6,875,000 geraamd, hebben ƒ 122,128,17½ meer opgebragt; het regt van waarborg op goud- en zilveren werken, geraamd op ƒ 100,000, heeft opgebragt ƒ 149,326,85½; en de loterijen, geraamd op ƒ [illegible], hebben opgebragt ƒ 395,676.

— Het hof van assisen der provincie Zuid-Holland heeft in zijne zelfs zitting van den 3den dezer, *Ludwich Sauer*, beschuldigd van

valsche geldstukken vervaardigd en in omloop gebragt te hebben, niet schuldig verklaard, en dezelve is terstond daarop in vrijheid gesteld. Gelijk men weet, was de aangeklaagde door het hof van assises te Amsterdam, te dezer zake, ter dood veroordeeld, doch was dit vonnis door het hof van cassatie, wegens gebrek in den vorm der regtspleging, vernietigd, en naar het hof van assises van Gelderland verzonden.

De Engelsche *Standard* van den 4den houdt een uittreksel uit een' bijzonderen brief uit Devonport, waarin voorkomt, dat men aldaar uit Plymouth tijding had bekomen van een gevecht, 't welk zou hebben plaats gehad tusschen het Engelsch schip *Canopus*, kapt. *Percy*, en drie Russische oorlogvaartuigen die door de Dardanellen trachtten te zeilen, maar van de zijde van gemelden Engelschen kapitein den krachtdadigsten tegenstand daarvan hadden ontmoet. De *Canopus* zou bij dit gevecht bijna in den grond geboord en een aantal dooden en gekwetsten hebben bekomen. De twijfelachtige toon van dit berigt en het ontbreken van dagteekening maken het verdacht, terwijl bovendien de berigten uit Konstantinopel over Duitschland, tot den 15den Maart loopende, niets van zoo erg gevecht, maar wel van het terugkeeren der Engelsche vloot naar de reede van Malthe.

Uit een kortelings in het Engelsche Gemeentehuis ter tafel gebragten staat blijkt, dat gedurende het jaar 1834 voor de dienst der policie binnen Londen is verstrekt eene som van 218,144 pond sterling, terwijl de uitgaven gedurende dat jaar 215,108 pond sterling hebben bedragen.

— Men heeft te Liverpool de berekening gemaakt, dat aldaar van het einde der jaars 1831 tot den aanvang der tegenwoordigen jaars, ten gevolge van onderscheiden branden, voor eene waarde van niet minder dan 500,000 pond sterling, (ƒ 6,000,000 Hollandsch), voornamelijk katoen, is verloren gegaan. De waarde der aan brandschade blootgestelde goederen te Liverpool bedraagt ruim twintig millioen sterling, of ƒ 240,000,000 Hollandsch.

DUITSCHLAND.

Berlijn, den 5den April.

De Berlijnsche Courier meldt van den 2den April: » Z. M. de Koning heeft in Zaterdag in een bijzonder gehoor ontvangen den Vorst *Adolf von Schwarzenberg*, door Z. M. Keizer *Ferdinand I* belast met het overbrengen der tijding van het overlijden van Keizer *Franz I*.

» Gisteren heeft Z. M. in een gehoor de geloofsbrieven aangenomen van den graaf *von Trauttmansdorff-Weinsberg*, door Z. M. den Keizer van Oostenrijk tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister aan ons hof benoemd.

» Gisteren morgen heeft de plegtige ter aarde bestelling van den minister *von Bernstorff* plaats gehad. Ten huize van den overledene, waar de doodkist in eene met bloemen versierde zaal geplaatst was, hadden zich Z. K. H. de Kroonprins en de overige Prinsen van het Koninklijk Huis, de ministers, de leden van het korps diplomatique en andere staatsligchamen, en een aantal vrienden en bekenden van den overledene, vereenigd. Nadat de predikant *Dibon* eene zeer treffende rede had uitgesproken, ging de trein naar het kerkhof. Op hetzelve gekomen, sprak de leeraar nogmaals, waarna het lijk nedergelaten werd. De erfgenaam der troone wierp het eerst een handvol aarde op hetzelve, hetgeen door de overige Prinsen en andere aanwezigen nagevolgd werd."

— Uit Breslau meldt men van 29 Maart: » Er worden bij onze bezetting reeds voorbereidselen gemaakt voor de groote wapenoefeningen, welke in den aanstaanden herfst door het 5de en 6de legerkorps gehouden zullen worden. Naar men vernoemt, zullen de beide korpsen, ter sterkte van omtrent 40,000 man, dezelfde kantonnementen betrekken, als in 1829, namelijk Liegnitz en Kapsdorf. Van eene vereeniging van Pruisische en Russische troepen bij Kalisch weet men hier niets; zelfs twijfelt men of het Russische regiment van onzen Koning wel aan onze oefeningen zal komen deelnemen. Maar zeker zullen vele Pruisische en Russische officieren wederkeerig beide kampementen bezoeken. Bij Brünn zal een Oostenrijksch korps van 60,000 man door Keizer *Ferdinand* in oogenschouw genomen worden, en men blijft beweren, dat er eene zamenkomst der drie Monarchen zal plaats hebben."

— Het officieel badensch dagblad bevat een bevelschrift van den grootheritog, waarbij Z. H. de markgraaf *Wilhelm*, broeder des grootheritogs, tot voorzitter der eerste kamer, de vorst *von Fürstenberg* en de staatsminister *Berckheim* tot ondervoorzitters benoemd worden. In de eerste openlijke zitting dier kamer op den 14den dezer, werd een grootheritoglijk rescript voorgelezen, waarbij buiten de leden des staatsministeriums, tot vaste regeringscommissarissen bij de kamer benoemd werden, voor de binnenlandsche zaken: de hofraad *Nebenius*, voor oorlog de krijgsraad *von Reck* en de overste-luitenant *Schaye*, en voor plaatsvervanging de ministeriele raad *Mark*.

— In de zitting der Keurhessische stenden van den 2den dezer, maakte de landdagkommissaris *Koch* van wegeningevege bekend, dat, aangezien de menigvuldige veranderingen die de stenden voorgenomen waren in de wetten op de grondbelasting en patenten te maken, en die punten betreffen welke men van de zijde der regering van het begin tot het einde zou moeten bestrijden, zoodat zeer weinig hoop moest het dezelvigen eens te worden, de regering goedgevonden had de behandeling van beide ontwerpen tot den volgenden landdag te verschuiven. Door de stenden werd deze mededeeling als tot regt aangenomen.

In de zitting derzelfde stenden van den 28sten, werd in naam der regering kenbaar gemaakt, dat de weduwe van den landgraaf van Rotenburg hare bevalling tegen het einde van Augustus te gemoet zag. De strijd tusschen de regering en de stenden over de Rotenburger nalatenschap is daardoor voorloopig geschorst.

— Volgens gerugten te Bern in omloop zou de graaf *de Rumilles*, in gevolge van zijn hof ontvangen bevelen, noch naar Bern terugkeeren om zijne nieuwe kredietbrieven te overhandigen, noch daarheen zijner secretarissen belasten, maar zou de brief enkel met de post worden verzonden. De heer baron *Humigny* van zijne zijde, zou den 20sten April naar Parijs vertrekken, om bij het proces voor de kamer der pairs aanhangig tegenwoordig te zijn. Sommigen wilden dat hij welligt niet terug zou keeren.

— De Pausselijke gezant, Monsignore *Gizzi*, is uit Turin te Rome aangekomen; hij zou zich naar men wilde, met een' bijzonderen last van den Heiligen Vader, als nuncius naar Brussel begeven. De Pausselijke regering zou mede besloten hebben, den kardinaal-staats-secretaris *Bernetti*, als minister van buitenlandsche zaken, wederom geheel met het militair beheer en dat van politie te belasten.

— Berigten uit Weenen van den 30sten Maart melden, dat de hertogin *van Berry* tegen den volgenden dag in het kasteel van Hofberg gewacht werd om er [illegible] op den Donau-proeven gegeven [illegible] gebouwde stoomboot tot opruiming der ondiepten dezer rivier, die naar wensch waren uitgevallen.

Uit Konstantinopel had men te Weenen berigten tot den 15den dezer, vermeldende dat de engelsche vloot de reede van Vourla weder verlaten had om naar Maltha terug te keeren. — Uit Alexandrie waren berigten tot den 25sten Februarij, vermeldende dat de pest aldaar nog bleef voortduren. *Ibrahim*-pacha bevond zich nog bij zijnen vader in Cairo.

— Berigten uit Egypte, die men te Korfu ontvangen heeft, houden in, dat onder de zeelieden der Egyptische vloot groote ontevredenheid heerschte, wegens het niet ontvangen hunner soldij. Men dacht daarom, dat *Mehemed*-Ali zoude moeten overgaan tot het sluiten eener geldleening, om de uitgaven, die zijne groote toerustingen veroorzaakten, te dekken en zijne manschappen te bevredigen, te meer daar hij ook de naar Konstantinopel gezonden sommen slechts met groote moeite had kunnen bijeen brengen, en de uitzigten op den katoen-oogst dit jaar zeer ongunstig waren.

— Van de Servische grenzen wordt geschreven, dat er in de jongste dagen tusschen Nisch en Leskowaz een opstand der christelijke bewoners tegen hunne turkische landheeren is uitgebroken. De Turken zouden zich daarbij aan groote gewelddadigheden schuldig gemaakt, doch echter het onderspit gedolven hebben. Op het eerste berigt hebben zoowel vorst *Milosch* als de pacha van Belgrado van den turkschen convenant gesteerd, voor de veiligheid van den door die streken loopenden weg zorg te dragen, en hebben daarop een geruststellend antwoord bekomen. — Vorst *Milosch*, welke zijne residentie naar Belgrado heeft verlegd, is beide aldaar aangekomen.

— Te Weenen waren den 30sten genoteerd: [illegible] 5 pCt. 101⅛; 4 pCt. 95⅝; Bank-actien 1327.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Terwijl de Fransche Akademie te *Parijs*, op een haar gedaan voorstel tot bevordering van de homoeöpatische geneeskunde, dezer dagen een zeer ongunstig verslag heeft gedaan, is in de tweede kamer der stenden van *Hanover* eene petitie ingeleverd, tot het oprigten eener leerstoel voor de Homoeöpathie aan de Universiteit te *Göttingen*, en het vergunnen aan de Geneesheeren, die deze leer zijn toegedaan, om zelve de geneesmiddelen te leveren. Dit verzoekschrift is door 500 personen onderteekend, waaronder er uit de aanzienlijkste standen gevonden worden. — Bij gelegenheid der viering van haar 70ste stichtingsjaar, op den 28 Maart, heeft de Philosophisch-philologische klasse der Koninklijk-Beijersche Akademie der Wetenschappen te *München*, als prijsvraag uitgeschreven: *Geschiedenis der Griekschen Zangpoëzij (Lieder)*. De klasse stelt bij de behandeling van dit onderwerp, welke door de onderzoekingen der latere philologie is voorbereid, de Elegie uit, behalve alleen voor zooverre haar oorsprong met de beginselen der Iönische Zangpoëzij zullen behooren vergeleken te worden. Ook verlangt de klasse het eigenlijk Historisch gedeelte, betreffende het leven, de schriften en de opvolging der Lierische Dichters en de uiterlijke omstandigheden, welke op den bloei der Zangpoëzij onder de de Grieksche stammen invloed hebben gehad, met korte aanwijzing van hetgeen deswege reeds vroeger is in 't licht gesteld, slechts, daar uitvoerig behandeld te hebben, waar zich eenige punten tot opheldering of bouwstoffen voor de geschiedenis der innerlijke ontwikkeling van de Zangpoëzij aanbieden. Daarentegen wordt er een uitvoerig onderzoek verlangd omtrent den oorsprong en de ontwikkeling der lierische dichtsoorten, en hare verschillende wijzigingen door de onderscheidene toonkunstige en rhythmische stelsels, zoodat daarbij het eigenaardige der Iönische, Aeolische en Dorische Zangpoëzij worde ontvouwd en gestaafd. De klasse vleit zich, dat na zulk eene behandeling en terwijl men reeds in de kennis van den toonkunstigen en rythmischen aard der gezangen van *Pindarus* zoo ver gevorderd is, de verdere nasporing van de zamenstelling der Strophen en den Rhythmus bij de Grieksche Tooneeldichters, leiden zal tot eene zoo veel mogelijk volledige toonkunstige en rhythmische kennis van het Koorgezang, en alzoo van het geheele zamenstel der Dramatische Poëzij bij de

Griechen. De verhandelingen moeten in 't Latijn of in 't Hoogduitsch geschreven zijn en, met inachtneming der gewone voorwaarden, vóór den 1 November 1836 ingezonden zijn, aan de Koninklijke Akademie der Wetenschappen te *Munchen*. De uitgeloofde prijs is honderd dukaten.

ENGELAND. — Zij die de belangrijke beraadslagingen volgen, welke in het Parlement gevoerd worden en nog verder te wachten zijn over de inkomsten der Anglicaansche Kerk, kunnen eene belangrijke bijdrage voor de Geschiedenis van dat onderwerp vinden in het werk: *The Anglo-Saxon Church: its History, Revenues, and general Character* door H. SOAMES. De schrijver tracht daarin met veel kennis en tevens met groote gematigdheid, historisch te bewijzen, dat de Kerk van *Engeland* een voortdurend en onvervreemdbaar regt op hare bezittingen, voorregten en vrijheden heeft geërfd, van de eerste invoering af van het Christendom onder de Angel-Saksen; dat hare inkomsten zijn voortgesproten uit de milddadigheid van bijzondere personen en niet uit wetgevende bepalingen, en dat alzoo de natie, of het Parlement, 't welk haar vertegenwoordigt, het regt niet heeft te beschikken over een eigendom, waarover zij nimmer eenige beschikking gehad heeft en 't welk zij ook nimmer heeft bezeten. — De Edinburger Dagbladen maken met veel lof gewag van de wijze, waarop de jonge KEAN, in de voetstappen tredende zijns vaders, aldaar de rollen van *Hamlet* en *Richard* heeft vervuld.

FRANKRIJK. — De toonkunstenaar NADERMAN, bij alle liefhebbers der harpmuzijk bekend, is den 3 dezer te *Parijs* overleden. — Een der voorwerpen, door de Jury der tegenwoordige tentoonstelling te *Parijs* terug gewezen, zijnde een niet goed geschilderd stuk, is thans door den vervaardiger afzonderlijk ten toon gesteld, met een opschrift, waarbij hij eene weddingschap aanbiedt van drieduizend franken tegen duizend, aan elk der personen, die voor de afwijzing van het stuk gestemd hebben, zoo deze aanneemt een naauwkeurige kopij van het werk te vervaardigen. Terwijl er zoo vele stukken door de Jury zijn afgewezen [zie on n°. van 26 Maart] verwondert men zich op dezelve twee portretten des konings te zien, welke bij de voorstanders van het tegenwoordig bestuur veronwaardiging wekken. Het eene draagt zoo vele blijken van onbeholpenheid voor den persoon des konings, dat zelfs Dagbladen, in de hevigheid zijner veronwaardiging, den schilder van koningsmoord beschuldigt, terwijl het andere gezegd wordt op een plomp boksy te gelijken; en deze twee zijn de eenige afbeeldsels van koning PHILIPS, welke op deze Tentoonstelling gevonden worden. — De afdeeling van het Fransche Instituut voor de Geneeskunde heeft, op de vraag van het Gouvernement omtrent de noodzakelijkheid van het daarstellen eener openbare inrigting voor de Homoeöpathie, geantwoord, dat de vraag omtrent de waarde van dit stelsel van geneeskunst voor haar niet nieuw was, vermits de Homoeöpathie sedert meer dan 25 jaren hier en daar rondtolende, eerst in *Duitschland*, vervolgenlijk *Italië*, nu ook in *Frankrijk*, bij de leden der Geneeskundige Akademie van het Instituut reeds sedert lang een onderwerp van overweging, waarneming en proefneming heeft uitgemaakt; en dat ook bij een thans op nieuw ingesteld onderzoek daaromtrent, zij tot het besluit is gekomen, dat de rede zowel als de ondervinding een zoodanig stelsel met al de kracht van het gezond verstand, ten sterkste verwerpen, en tot den raad doen besluiten, om het aan zich zelven over te laten.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Wetenschap.

Eenige verdere berigten der krijgskunst. — Bij het tegenwoordig standpunt der natuurkundige wetenschappen, zoude, door toepassing der ontdekte mechanische krachten, eene geheele herschepping van het krijgswezen, en het besparen van vele millioenen mogelijk worden gemaakt, die jaarlijks tot onderhoud der legers en der vestingen verspild worden; want niets is gemakkelijker, dan de geheele tegenwoordige krijgskunst nutteloos te maken.

Kanonnen en geweren. Het geschiktste is wel het schieten met windroeren, waartoe men de lucht met stoomwerktuigen in bussen zamen zoude kunnen persen. Men kan dan zonder eenig gevaar, zonder geluid en snel schieten, hetgene ook bijzonder voor jagers doelmatig zijn zoude. Of (zoo als men reeds voorgeslagen en beproefd heeft) men maakt zamengeperste lucht, door groef kruid te laten verbranden, en bedient zich van dezelve om te schieten. Hieron is ook de zoogenaamde *Pacificator* gegrond. Voor het overige kunnen in plaats van kruidgas en de lucht ook andere gassoorten dienen, b. v. uit kalksteenen en zoutzuren ontwikkeld koolzuurgas. Men zoude het zoo kunnen inrigten, dat de kogels van zelve in de loop vielen, en men dan slechts den haan behoefde te openen, om te schieten.

Dergelijks zoude aan te wenden zijn slaglucht (een mengsel van waterstofgas, of koolwaterstofgas en gewone lucht), welke men tot vermeerdering der werking even zoo zamen zoude kunnen persen. Dan moest aan de zijde van den loop een stuk platin-zunder zijn, met een traliè voorzien, om het mengsel aan te steken. Dit is wel de gedachte van sommigen, als zij gelooven, dat op deze wijze eene blaaspijp tot een gevaarlijk wapen zoude kunnen worden.

Kanons en mortieren zouden, om ze gemakkelijker te transporteren, uit verschillende samenschroefbare stukken gemaakt kunnen worden.

Kogels. Daar de zwaarte de werking vermeerdert, konden holle, ijzeren, met lood gevulde kanonkogels menigmaal voordeelig zijn. Om bij nacht de rigting, welke de kogels nemen, te zien, ware slechts noodig om dezelve voor het laden met phosphorhoudende olie, of eene zalf van vet en phosphor, welke dan gaarne ontvlammen zoude, te bestrijken.

Bommen, welke door middel van water ontvlammen, bekomt men, door in het zundgat kalium te doen. Men wendde kalium aan, om de rotsen bij Bingen onder water te doen springen. Zulke bommen zouden bij den zeeoorlog en voor vestingen, wier grachten met water gevuld zijn, groot nut doen. Bommen of raketten, welke met stoffen gevuld zijn, die bij het bersten vergiftige gassoorten (b. v. arsenikwaterstof) ontwikkelen, zouden geheele bataillons dooden, of ten minste doodelijk ziek maken; voor paarden zoude reeds zwavelwaterstofgas voldoende zijn, hetwelk den menschen weinig schadelijk is, maar de paarden snel doodt.

Stoomwagens met seissen of sikkels konden dienen, om de vijandelijke gelederen te doorboren. Het is zelfs niet eens noodig, dat zij door personen geleid worden. Men konde ze van zelf laten voortrijden en met kruid, granaten enz. vullen, dat door eene lont op zijnen tijd zoude losbarsten.

Electriciteit of *Galvanismus*, dat men onlangs tot het doen ontbranden van kruid bij het laten springen van rotsen aanwendde, is zeer bruikbaar om achtergelatene wagens met munitie, granaten, met kruid gevulde grachten en vaten in het oogenblik aan te steken, dat de vijand hetzelve ondert. Het is slechts noodig een geleiddraad te hebben. Daar de ontbranding oogenblikkelijk volgt, zoo zal de vijand het niet wagen voort te rukken, als hij zich niet eerst door omwegen van den geleiddraad verzekerd heeft. Eenige ruiters, die den deflagrator met zich voeren en den draad in handen hebben, zouden in staat zijn een geheel leger tegen te houden en schrik in te boezemen.

Luchtbal. Het in een onzer vorige nommers vermelde luchtschip van blik, zoude, daar het de besturing mogelijk maakt, aan de vestingen haare waarde benemen, doordien men, zonder gevaar van getroffen te worden, van boven af bommen en andere vernielende voorwerpen naar beneden zoude kunnen werpen. Ook zoude daardoor het recognosseren gemakkelijk gemaakt worden. Tot het laatste oogmerk zouden ook vervoerbare ladders dienen, welke uit en in elkander gezet kunnen worden, met welke men gemakkelijk 100 voet hooger waarnemingen zoude kunnen doen. De luchtbal, zoo als dezelve thans ingerigt is, kan alleen gebruikt worden om proclamatien te verspreiden. Men konde dezelve, door ze in chloorzure kali te doopen en achtervolgens te droogen, onverbrandbaar maken, en de pakjes aan een touw ophangen, hetwelk men met eene oplossing van loodsuiker bevochtigd had, opdat het als vuurzwam zoude branden. Stijgt nu de ballon op, zoo steekt men het touw aan, en de proclamatien vallen, naar mate het allengs verbrandt, nedervallen en door den wind verstrooid worden. Voor het overige laten zich nog andere inrigtingen tot dit doel uitvinden.

Vestingen. Tot het uitzetten der schietgaten zoude, in plaats van de zandzakken met zoutzure kalk, aangemaakte leem, die nooit droogt en waarin de kogels blijven steken, aan te bevelen zijn. Waar men geen regen te vreezen heeft, of dien afweren kan, zoude zulke leem als bouwstof voor wallen, boven steen en aarde te verkiezen zijn. Alle houtwerk van vestingen moest met vitriòol of zoutoplossingen bestreken, en alzoo onverbrandbaar gemaakt worden. — Om zonder gevaar vestingen te ontnaderen, had men slechts ijzeren gebouwen noodig, welke met platen bedekt waren, die aan kettingen hangen, en op eene laag wol, haar enz. rusten moesten. Het ijzer en de elastieke voering zouden de kogels afweren, of ze zelfs terugslingeren. De gebouwen werden van binnen door middel van windassen enz. bewogen, en de manschap konde van uit dezelve aan de vernieling en het doen springen der muren in veiligheid arbeiden.

Chloorzure kali werkt veel sterker dan buskruid, maar dewijl een kruid uit hetzelve niet zonder gevaar gebruikt kan worden, moest het eerst op het oogenblik, dat daarmede gevulde bommen de plaats van hare bestemming bereiken, met zwavel enz. gemengd worden. Dit kan men aldus bewerken. Het chloorzure kali wordt met houtzaagsel, stroolaksel en fijne steenkool gemengd, daarmede eene soort van bom gevuld, en hierin een pot met zwavelkoolstof (waarin ook phosphor opgelost kan zijn), gebragt. Wanneer deze nu, bij het uitvallen der bom of door een klein met kruid gevuld zundpijpje springt, zal de vloeistof zich met het chloorzure kali vermengen en eene ontploffing veroorzaken.

Zeeoorlog. — De Amerikanen hebben een stoomfregat gebouwd, dat zoo ingerigt is, dat het den vijand met eene lading (volle lagg) heet water begiet, waardoor hij van het verdek verdreven en zijn kanonvuur gestuit moet worden. Ook is het met behulp van zwaarden, die door middel van een mechanismus te voorschijn komen tegen het enteren beveiligd.

De ouden maakten punten aan hunne schepen, om door het aanvaren tegen het vijandelijke schip hetzelve in den grond te boren. Nemen wij eene genoegzaam sterk met ijzer beslagene stoomboot, die niet door zijraderen, maar door in- en uitpompen van binden of door een rad van schoteren voorthewogen wordt, zoo is het met zijne machine volkomen verzekerd, en kan met eene punt aan den voorsteven voorzien, een houten schip gemakkelijk in den grond boren, zonder dat dit laatste hier tegen iets doen kan; dewijl de manschap niet op het dek behoeft te zijn en sneller vaart dan de zeilschepen.

Spuit het door middel van eene pomp eenen regen van vloeijende brandende olie enz. uit, zoo zal daardoor het vijandelijke schip in den minste het zeilwerk verbranden. De oorlog ter zee met gewone schepen heeft alsdan een einde.

Bommen, op voormelde wijze met kalium voorzien, of holle pistoolsche kogels, welke, even als pijlen, met vlengels voorzien zijn, zullen dienen, om boven en onder water het houtwerk te doen springen.

Om vloten in havens te vernielen, behoeft men slechts de bekende onder water varende schepen, welke ongemerkt kunnen aanlaveren, de scheepen doorboren of in de lucht doen springen. Ten einde onder water steeds van lucht voorzien te zijn, behoeft men slechts bussen met sterk te zamen geperste lucht mede te nemen, uit de voor het ademhalen ongeschikte door pompen te verwijderen.

Eene stoomboot van bovengemeld maaksel zoude in alle havens branders kunnen brengen en zich ter regter tijd verwijderen. Bovendien zoude de manschap van eenen brander in een schip, dat onder water vaart, ontwijken. Wil men branders, die voor het klassehen door den vijand en het gevaar van door hen in brand gestoken te worden, veilig zijn, zoo is het slechts noodig, dezelve uit ijzer te vervaardigen. Of men neemt groote ijzeren vaten, met zundpijpen voorzien, plaatst dezelve op eene boot, welke dan door den wind, door damp of even als de vuurpijlen door middel van kruid, dat in het achterste gedeelte in pijpen onder water brandt, en als eene raket daardoor het schip voortgaat, in de haven gebragt wordt. Dewijl het water meer weerstand biedt dan de lucht, zoo moet eene boot gemakkelijker op deze wijze voortgedreven kunnen worden, dan eene vuurpijl in de lucht.

164ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

27ste Trekking:	*28ste Trekking:*
N°. 18109 een prijs van 1000 guld.	N°. 4845 een prijs van 1000 guld » 21324 » » » 1000 »

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 6den April.*

TARWE. — Aan gebruikers tot genoteerde prijzen verkocht: 125 ℔ O. knappe bonte Pools. *f* 138; - 124, 128 N. Vriess. *f* 140, 147; - 126 blaauwe ditto *f* 140; - 125 N. Vriess. *f* 138; - 125, 126, 128 N. Gron. *f* 132, 134, 137; - 124 O. Uitkermarks. *f* 135; - 129 N. Gron. Sine *f* 132; - 124, 126 O. Rost. *f* 138, 148.

ROGGE. — In enkelen doen: 125, 126 ℔ Drents. *f* 130, 132.

GARST. — Slap: 100 ℔ N. Vriess. winter *f* 95.

HAVER. — Met meer handel: 75, 81, 82, 86 ℔ N. Dijks *f* 70, 79, 80, 86; - 84 N. Fijne *f* 90; - 90 N. Fijne Zaai *f* 105; - N. Voerder wigt *f* 51.

BOEKWEIT. — Prijshoudend: 121 ℔ N. *f* 132; - 114 O. Rost. *f* 100.

BAANDERBOONEN. — Groninger *f* 140.

Officieuse prijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 7den April.*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers van heden.
NEDERLAND. pCt.			
Wenk. Schuld 2½	56 9/16	56	56
dito dito 5	102	102 1/16	102 1/16
Uitgestel. dito	1 5/16	1 11/16	
Kasbill. dito	25 1/4	25 5/16	25 5/16
Amort. Synd. 4½	95 1/2		
Dito dito 3½	80		
Schatkistbiljk 4			
Overleggiasn. 5			
Leening 1831. 6			
Hand. Maats. 4½	106 1/4	106 5/8	
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3v	81 1/2		
ENGELAND.			
Cons. 5	49	49 1/8	49 1/16
Bank Stock 8	29 15/16	30	30
Uitg. 3pCt. Sch. 5	23 3/8	23 1/2	23 1/2
Cort. B. Lond. 5	48 3/8	49	49
NAPELS.			
Certific. L. & B. 5	90 1/2	90 1/2	
Dito Falc. & C. 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 5	104		
Dito 1822 5	104 1/8		

	laagste koers.	hoogste koers.	koers van heden.
pCt.			
Certific. 18 5	98 5/8	98 3/4	98 3/4
Obl. te Lond. 5			
Certif. Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	70 1/8	70 1/4	
Certific. dito. 6	70 1/8		
POLEN.			
Aand. L. fl. 300	125		
PRUYSSEN.			
Dito dito R. 50.	115 1/2	115 5/8	
Nog. In. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. *f* 100.			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. 5	99 1/8	99 1/2	99 1/2
Dito In gen. 5			
Dito. 2½	55 1/4		
Obl. Gallic. 5			
Dito 4	90 1/2		
Ween. Bank 3			
NW. Veen. Aand.	723 1/2	724	724
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3	77 1/4	77 1/2	
BRAZILIEN.			
Dito Botsch. 5	86 3/4	87	87
GRIEKSCHE.			
Dito te Lond. 5			

Heden is alhier plotseling overleden, de Wel-Edel Gestrenge Heer JEAN FRANÇOIS PIERSSENS, Kapitein bij de 7de Afdeeling Infanterie, in den ouderdom van 44 jaren.

Kampen, den 4. April 1835.

*** Het Plaatselijk Bestuur van Geertruidenberg, provincie Noord-Brabant, als zijnde ter stede door vertrek, zijnde opengevallen: de betrekking van STADS MEDICIJNE DOCTOR, CHIRURGIEN en VROEDMEESTER, tegen zenot eener jaarwedde van *f* 225, noodigt bij deze Heeren bevoegd verklaarden, tot de uitoefening van voorzegde vakken der *Geneeskunst*, welke mogten kunnen verlangen tot het vervullen dier relatien, zulkdat te weten gerogen, om voor of uiterlijk met den 15den Mei eerstkomende zich te willen vervoegen, in persoon, of met *vrachtvrije* brieven, aan den Burgemeester, ter gemelde stede, daarbij overleggende de noodige bewijsstukken en attestatien van onberispelijk zeden, en zal op het aanzoek van hen, gemelde *drie* vakken tevens bedrijvende, wel het meest regard worden geslagen, of anders, dit noodig bevonden, in de toegekende vergoeding, nadere bepalingen benaamd.

Geertruidenberg, 5 April 1835.

Het Plaatselijk Bestuur als boven,
VERKOUTEREN;
Ter ordonnantie van hetzelve,
BLANKERS PASQUE.

*** Bij het 2de Bataillon der 18de Afdeeling Infanterie, ten dienste van het Voorwezen benoodigd zijnde twee STERKE TREKPAARDEN, van hooge taille, tusschen de 5 à 6½ jaren oud, langstaarten, beide bruin. Degenen, welke geneigd mogt zijn dezelve te leveren, en zo vooraf door de Commissie, belast met de Overname van het Voorwezen te Tilburg, te laten keuren, gelieven zich omtrent *vrankrijk* brieven te adresseren aan den Luitenant-Kwartiermeester van voormeld Bataillon te Boxmeer.

*** P. A. DE LIGNY, Instituteur te Vlissingen, vraagt eenen *SECONDANT* van eenigen rang en goed zedelijk gedrag, bekwaamheid bezittende, om hem behulpzaam te zijn in zijne Schoolwerkzaamheden.

Men verwoege zich omtrent de voorwaarden, die zeer aannemelijk zijn, met brieven *franko*, aan bovengemelden Instituteur.

AANBESTEDING.

Het PLAATSELIJK BESTUUR van de HOEFIJKERIJ *BALGOOY en KEENT*,

In aanmerking nemende, dat de, op den 21sten Februarij 1835, aangekondigde Aanbesteding van het hierbovenvermelde werk te weinig doorgaan, vermits er zich geene gegadigden hebben opgedaan,

Is voornemens, op Saturdag, den 11den April 1835, des voormiddags ten 10 ure, in het Gemeente-Huis te *Balgooy*, nogmaals te beproeven, om, behoudens hoogere goedkeuring, aan den minstbiedenden, te besteden:

Het OPBOUWEN van een gehaal nieuw SCHOOLLOKAAL en WONING voor den ONDERWIJZER, met de LEVERANCIE van al de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Het Bestek, de Teekening en Voorwaarde, is ter inzage van de gegadigden gelegd te *Balgooy*, ten huize van den Heer *H. VAN LUNEN*, Burgemeester der Gemeente en te *Nijmegen*, bij den Secretaris van de genoemde Hoedigheid.

Op last van het Plaatselijk Bestuur voornoemd,

HAVERKAMP.

AAN HET VADERLANDLIEVEND PUBLIEK EN VOORAL AAN DE GEEERDE BELANGSTELLENDEN IN DER TEEKEN- EN SCHILDERKUNST.

Onder de menige voortbrengsels van Pen- en Teekenstift, om het schandelijke der Belgische Revolutie te bewerkstelligen, is er wellicht aan niets meer hijval geschonken, dan aan het Zangstukje *Het Dorp aan de Grenzen*, vervaardigd door den grooten Dichter Mr. *J. van Lennep*, te Amsterdam; daarover bestaat maar één stem. De ondergeteekende, welke, van het oogenblik van den Belgischen Opstand af aan, zijn bestaan heeft gevonden met het verdedigen van Kunstplaten, die daarop betrekking hebben, is op den inval gekomen, om uit bovengemeld Zangstukje twee Tafereelen te kiezen en dezelve in plaat te doen brengen, namelijk, het 1ste bestaat 7de tooneel, en het 2de bedrijf 12de tooneel, welke beide geheel en uitnemend en eigenaardig de domheid en lafhartigheid der Belgische Natie schilderen. En om ditmaal iets te leveren, dat, bij de groote heid der Dichters van Oud-Nederland, ook dezelfde bekwaamheid te Schilder- en Teekenkunde bandhaaft, zoo heeft de alom met roem bekende Kunstschilder, de Heer *P. Fontijn*, van Dordrecht, wiens kennis reeds in het Schilderen van Portretten en Bloemstukken niemand, zich wel willen verledigen, om de beide straks genoemde Tafereelen te schilderen, voor zoo verre niet minder heeft de Teekenmeesters, de Heer *Haasdenker*, beiden in houtsnede op steen overgebragt, waarna zij aan de door ons gekozen Kunstgrijk met lof bekende Steendrukkerij van den Heer *H. J. Baeker*, te Dordrecht, zijn afgedrukt. Hoe dezelven zijn uitgevallen, daarover heeft de ondergeteekende van zijne Stadgenooten, Heeren Schilders en Teekenmeesters (waarvan het grijze Dordrecht goed voorzien is), de aangenaamste en vleijendste getuigenissen ontvangen, ook de eer mogen hebben Exemplaren aan Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden af te leveren. Is de verrichting, dat een ieder, welke in de Vaderlandsliefde en in den Kunstroem van Oud-Nederland belang stelt, deze twee Kunstplaten zal komen toegedaan, en dezelve zeer matig in prijs gesteld zijnde, zoo hoopt en vertrouwt hij op een goed debiet, als eene beloning voor de grootmoedige dezer onderneming. De twee Platen, met den naam der 25 alle behende personen, zijn *f* 2,70.

H. ZINGENS, van Dordrecht, Koopman in Kunstplaten.

Gelogeerd voor 3 dagen bij den Heer A. VAN RAALTE, Kruideniers-Winkel, aan de Vischmarkt, te 's Bosch.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

wordt met veel succes gedebiteerd:

SCHETS DER ALGEMEENE GESCHIEDENIS EN VAN DIE DES VADERLANDS,

Ten dienste vooral van Adspiranten tot Kadets bij de Koninklijke Militaire Akademie. Tweede druk, door J. Bossena, Lid van het Koninklijke Nederlandsche Instituut, Hoogleeraar aan de Koninklijke Militaire Akademie, *ene f 2,50.*

Dat dit compendieuse werk, oorkonde, volgens den titel, eene bijzondere bestemming hebbende, als handleiding bij het onderwijs in het algemeen vak niet kan zijn, blijkt daaruit, dat ook, bij de schorsing der Militaire Akademie, de eerste druk binnen korten tijd is uitverkocht geweest.

In het geachte Maandwerk *Nieuwe Bijdragen ter bevordering van het Onderwijs en de Opvoeding*, voor November 1831, leest men over dit werk het volgende: »Ons is geene bekwamer Handleiding tot de Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis bekend, »welke wij aan de Onderwijzers, die zich tot het verkrijgen van den »tweeden rang willen voorbereiden, noch ook aan de hoofden van »Kostscholen, die eenen geschikten leidraad voor hun onderwijs der »geschiedenis verlangen, met meer ruimte, dan het zoo even aangekondigde werk, zouden durven aanbevelen.«